

Ўзбекистон Республикаси
Давлат статистика қўмитасининг
2016 йил “19” майдаги
5-сон қарорига
ИЛОВА

Ишлаб чиқарилган (кўрсатилган), шу жумладан қишлоқ жойларида
кўрсатилган хизматларнинг статистик ҳисоби бўйича
услугий низом

Мазкур услубий Низом хизматлар соҳасидаги статистик ҳисобни янада такомиллаштириш ҳамда хизматлар соҳаси бозорининг, қишлоқ жойларида кўрсатилган хизматларни қўшган ҳолдаги ҳолати тўғрисидаги статистика маълумотларини шакллантириш тартибини белгилайди.

Услугий Низомни ишлаб чиқишда, хизматлар соҳасидаги фаолиятни тартибга солувчи Ўзбекистон Республикасининг норматив-ҳуқуқий ҳужжатлари, Миллий ҳисоблар тизими тавсифлари, МДХ Статистика қўмитаси тавсияларидан фойдаланилди.

Мазкур услубий Низом, 2016-2020 йилларда хизматлар соҳасининг асосий турларини ривожлантиришнинг мақсадли параметрларини кузатиш учун статистика маълумотларини шакллантиришда давлат статистика органлари томонидан фойдаланиш учун мўлжалланган.

1. Умумий қоидалар

1. Хизматлар истеъмолчилар (юридик ва жисмоний шахслар) ҳолатини ўзгартирувчи ёки товарлар, хизматлар ёки молиявий активлар билан айирбошлашига қўмаклашадиган ишлаб чиқариш фаолиятининг натижаси ҳисобланади.

Хизматлар истеъмолчиларининг ҳолатга ўзгартириш юзасидан ишлаб чиқарувчиларга мурожаати натижасидаги ўзгаришлар қуйида келтирилган турли шаклларда бўлиши мумкин:

истеъмол товарлари ҳолатига ўзгаришлар (транспортировка, тозалаш, таъмирлаш ёки ўзгаришнинг бошқа турлари);

алоҳида шахсларнинг жисмоний ҳолатига ўзгаришлар (масалан, терапевтик ёки жарроҳлик муолажалари билан таъминлайди, ташқи кўринишни яхшилайти);

алоҳида шахсларнинг интеллектуал ҳолатига ўзгаришлар (таълим, ахборотлар, маслаҳатлар, кўнгилочар ёки шунга ўхшаш хизматларни тақдим этади).

Ўзгаришлар вақтинчалик ёки доимий бўлиши мумкин.

2. Айирбошлаш бўйича операциялар билан боғлиқ хизматлар, бир институционал бирлик билимлар захирасига эга бўлган товарлар, маҳсулотлар, айрим хизматлар

ёки молиявий активларга бўлган эгалик ҳуқуқини бир институционал бирликдан бошқа институционал бирликка ўтказилишида ёрдам берган пайтда юзага келади.

Айирбошлаш билан боғлиқ хизматлар, улгуржи ва чакана савдо ҳамда молиявий муассасалар томонидан тақдим этилади.

Хизматнинг ўзига хос хусусияти бўлиб, хизматни бажариш ва уни истеъмол қилиш даврининг бир хил вақтга тўғри келиши ҳисобланади.

3. Билимлар заҳирасига эга бўлган маҳсулотларни ишлаб чиқарувчи тармоқлар, истеъмолчилар бир неча маротаба фойдаланиши мумкин бўлган, ахборотларни тақдим этиш, сақлаш ва тарқатиш, маслаҳатлар ва кўнгилочар ўйинлар, шу жумладан умумий ва махсус ахборотлар, янгиликлар, маслаҳатчиларнинг маърузалари, компьютер дастурлари, кинофильмлар, мусиқа ва бошқаларни ишлаб чиқариш билан боғлиқ ҳолда иш олиб борадилар.

Ушбу хизматлар қаторига товарларнинг моддий хусусиятлари ҳам хос бўлиши мумкин (масалан, қоғоз ёки электрон шаклда).

4. Хизматлар олди-сотди объекти сифатида чиққанда ва иқтисодий аҳамиятга эга бўлган (хизматларни ишлаб чиқарувчининг сарф-харажатларини тўлалигича ёки сезиларли даражада қоплайдиган) нархларда сотилганда, хизматлар бозор учун мўлжалланиб ишлаб чиқарилган ҳисобланади.

Нобозор ишлаб чиқарилган хизматларга, иқтисодий аҳамиятга эга бўлган нархлар мавжуд бўлмаган шароитларда (бепул асосда) истеъмолчиларга кўрсатиладиган хизматлар киради, улар ижтимоий йўналтирилган ҳисобланади ва ҳар қандай даражадаги бюджет маблағлари ёки бюджетдан ташқари жамғармалар маблағлари, шунингдек жамоат ташкилотлари жамғармалари ҳисобидан тўланади. Бепул хизматларга, масалан, бепул таълим, соғлиқни сақлаш, давлат бошқаруви хизматлари, мудофаа хизматлари ва бошқа хизматлар киради.

2. Ишлаб чиқарилган (кўрсатилган) хизматларнинг статистик ҳисоби ва уларнинг ҳажмини шакллантириш

5. Ишлаб чиқарилган (кўрсатилган) хизматлар ҳажми, бу хизматлар ишлаб чиқаришга ихтисослашган ва хизмат кўрсатиш асосий фаолият тури ҳисобланмайдиган барча хизматлар ишлаб чиқарувчилари (юридик ва жисмоний шахслар) томонидан кўрсатилган бозор хизматлари қийматидир.

6. Маълум бир вақт давомида кўрсатилган хизматлар қийматини ўлчовчи “Ишлаб чиқарилган (кўрсатилган) хизматлар ҳажми” статистик кўрсаткичи, истеъмолчиларга (юридик ва жисмоний шахслар, норезидентларни қўшган ҳолда) кўрсатилган хизматлар қийматини акс эттиради.

Истеъмолчилар томонидан хизматлар учун тўловлар нақд пул, шу жумладан пластик карточкалар ва пул ўтказиш орқали амалга оширилиши мумкин.

Норезидентларга кўрсатилган хизматлар (агар тўлов сўмда амалга оширилмаган бўлса), хизматларга тўловларни амалга ошириш санасида Ўзбекистон Республикаси Марказий банки томонидан сўмнинг белгиланган курси бўйича қайта ҳисобланган, шартнома нархлари бўйича аниқланади.

7. Иқтисодий фаолият турлари бўйича хизматлар ҳажмида кўрсатилган хизматлар учун амалдаги бозор нархлари бўйича, қўшилган қиймат солиғисиз, ҳисобланган тўловлар ҳисобга олинади.

8. Фаолият турлари бўйича хизматларни таснифлаш, Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий фаолият турлари бўйича маҳсулотларнинг (товарлар, ишлар, хизматларнинг) статистик таснифлагичига (кейинги ўринларда МСТ деб аталади) мувофиқ амалга оширилади.

9. Бозор хизматлари ҳажми МСТ бўйича таснифланган барча иқтисодий фаолият турларининг хизматларга тегишли қисми (G-S секциялар) бўйича шакллантирилади.

10. Кўрсатилган хизматларнинг ойлик ҳажми қуйидагиларга асосан шакллантирилади:

а) йирик тижорат корхоналари бўйича давлат статистика ҳисоботи;

б) чораклик кузатув маълумотлари бўйича кичик бизнес субъектлари кўрсатган хизматлар ҳажмини, фаолияти тугатилган корхоналар бўйича ҳисобланган ҳажмларни ҳисобга олган ҳолда, баҳолаш;

в) нотижорат корхоналар ҳамда фермер хўжаликлари томонидан кўрсатилган хизматлар ҳажмини баҳолаш;

г) якка тадбиркорлар томонидан кўрсатилган хизматлар ҳажмини баҳолаш.

Кўрсатилган хизматларнинг умумий ҳажми тўғрисидаги маълумотларнинг шакллантириш схемаси услубий низомнинг 1-иловасида кўрсатилган.

Кичик бизнес субъектларининг чораклик танланма кузатувлари натижалари иқтисодий фаолият турлари бўйича хизматлар ҳажми тўғрисидаги маълумотларни шакллантиришда фойдаланилади.

11. Ҳисобот йили давомида тугатилган хизматлар соҳасидаги кичик тадбиркорлик субъектлари фаолиятини баҳолаш ушбу ташкилотларнинг ўтган йилда кўрсатган хизматлари ҳажми тўғрисидаги маълумотлари асосида амалга оширилади.

Ҳисобот йилида тугатилган кичик тадбиркорлик субъектлари томонидан кўрсатилган хизматларнинг чораклик ҳажми қуйидаги формула орқали аниқланади:

$$V_{\text{тпч}} = \frac{V_{\text{то}}}{V_{\text{кб о}} - V_{\text{то}}} * V_{\text{кб пч}}$$

бу ерда $V_{\text{тпч}}$ – ҳисобот йилининг n чорагида фаолияти тугатилган кичик тадбиркорлик субъектлари томонидан кўрсатилган хизматлар ҳажми;

$V_{\text{то}}$ – ҳисобот йилида фаолияти тугатилган кичик тадбиркорлик субъектлари томонидан ўтган йилда кўрсатилган хизматлар ҳажми;

$V_{\text{кб } 0}$ – ўтган йилда кичик тадбиркорлик субъектлари томонидан кўрсатилган хизматлар ҳажми;

$V_{\text{кб } n\text{ч}}$ – бутун тўпламга жорий қилинган кичик бизнес субъектларининг n чорак учун ўтказилган танланма кузатув маълумотлари;

12. Кичик бизнес субъектлари томонидан кўрсатилган хизматларнинг ойлик ҳажми чораклик танланма кузатувлари асосида қуйидаги формула бўйича ҳисобланади:

$$V_{\text{кб хис } n\text{ч}} = \frac{V_{\text{тпч}}}{3} + \frac{V_{\text{кб } n\text{ч}}}{3},$$

бу ерда $V_{\text{кб хис } n\text{ч}}$ – тугатилган корхоналар ҳажмини ҳисобга олган ҳолда, кичик корхона ва микрофирмаларнинг n чорак учун танланма кузатув маълумотлари бўйича ҳисобланган ўртача ойлик хизматлар ҳажми.

Тугатилган кичик корхона ва микрофирмаларнинг чораклик кўрсатилган хизматлар ҳажмларини ҳисоблаш намунаси услубий низомнинг 2-иловасида келтирилган.

13. Кичик корхона ва микрофирмаларнинг танланма кузатувлари чоракнинг охириги ойида ўтказилиши муносабати билан, жорий чоракнинг танланма кузатув маълумотлари олингунга қадар кичик корхона ва микрофирмалар томонидан кўрсатилган хизматларнинг ўртача ойлик ҳажми қуйидаги формула бўйича ҳисобланади:

$$V_{\text{кб } n\text{ч}} = \frac{V_{\text{кб } n-1\text{ч}}}{3} * K_c$$

бу ерда $V_{\text{кб } n-1\text{ч}}$ – тўғрилаш коэффициентини ҳисобга олган ҳолдаги жами тўпламга жорий этилган олдинги чорак учун танланма кузатув маълумотлари;

K_c – анкетага киритилган ўтган йилнинг тегишли даврига нисбатан иқтисодий ҳолатнинг “яхшиланиш”и ёки “ёмонлашиш”ишини баҳоловчи кўрсаткичлар асосида ҳисобланган тўғрилаш коэффициенти.

14. Тўғрилаш коэффициенти қуйидаги формула орқали аниқланади:

$$K_c = \frac{\bar{I}_{n\text{ч}}}{100} * D_n,$$

$\bar{I}_{n\text{ч}}$ – аввалги уч йил учун жорий чоракда кўрсатилган хизматлар ҳажмининг ўтган чоракка нисбатан ўзгариш индексини ўртача миқдори (фоизларда) қуйидаги формула бўйича ҳисобланади:

$$\bar{I}_{n\text{ч}} = \sqrt[3]{I_{t_1} * I_{t_2} * I_{t_3}}$$

бу ерда, $I_{t_1}, I_{t_2}, I_{t_3}$ – аввалги уч йил учун кичик корхона ва микрофирмалар кўрсатган хизматлари ҳажмининг жорий чоракнинг ўтган чоракка нисбатан ўзгариш индекси.

D_n – яқин уч ойда яхшиланиш истиқболига эга бўлган кичик корхона ва микрофирмаларнинг улуши.

Тўғрилаш коэффициентини ҳисоблаш намунаси услубий низомнинг 3-иловасида келтирилган.

15. Чоракнинг охириги ойида кўрсатилган хизматлар ҳажми қуйидаги формула бўйича аниқланади:

$$V_3 = (V_{тнч} + V_{кбнч}) - V_1 - V_2$$

V_3 – Чоракнинг охириги ойида кўрсатилган хизматлар ҳажми;

V_1, V_2 – ҳисобот чорагининг биринчи ва иккинчи ойларида кўрсатилган хизматларнинг ҳисобланган ҳажми.

16. Иқтисодий фаолият турлари бўйича кичик бизнес субъектлари томонидан кўрсатилган хизматларнинг ойлик ҳажмларини тақсимлаш ўтган йилдаги йиллик ҳисоботга асосан, уларнинг кичик корхона ва микрофирмаларнинг умумий кўрсатилган хизматлари ҳажмларидаги улуши бўйича амалга оширилади.

Иқтисодий фаолият турлари бўйича кичик бизнес субъектлари томонидан кўрсатилган хизматлар ҳажмларини ҳисоблаш намунаси услубий низомнинг 4-иловасида келтирилган.

17. Фермер хўжаликлари, нотижорат ташкилотлари томонидан кўрсатилган хизматларнинг ойлик ҳажмлари ўтган йил учун аниқлаштирилган (йиллик) маълумотлар асосида уларнинг умумий хизматлар ҳажмидаги улушидан келиб чиққан ҳолда баҳоланади.

18. Юридик шахс ташкил этмасдан тадбиркорлик фаолияти билан шуғулланувчи жисмоний шахслар томонидан истеъмолчиларга кўрсатилган хизматлар ҳажми, ҳар чоракнинг охириги ойида мунтазам равишда ўтказиладиган танланма статистика кузатувлари натижалари асосида баҳоланади.

Танланма статистика кузатувини ўтказишдан мақсад, якка тартибдаги тадбиркорлар томонидан кўрсатилган хизматлар ҳажми тўғрисида маълумотларни йиғиш ва олинган маълумотлардан ҳар бир ҳудуд ва бутун республика бўйича хизматлар ҳажмини баҳолаш учун фойдаланиш ҳисобланади.

19. Якка тартибдаги тадбиркорлар томонидан ишлаб чиқарилган хизматларни баҳолаш учун, қонун ҳужжатларига мувофиқ хизматлар соҳасида тадбиркорлик фаолияти билан шуғулланувчи, рўйхатдан ўтган (яъни рухсат берувчи ҳужжатларга эга бўлган) жисмоний шахслар сони тўғрисидаги солиқ органларининг маълумотларидан фойдаланилади.

20. Якка тартибдаги тадбиркорларнинг хизматлари ҳажми ҳар бир хизмат тури бўйича қуйидаги формула ёрдамида баҳоланади:

$$V_{ж} = V_{жр} + V_{жрў};$$

$V_{ж}$ – якка тартибдаги тадбиркорларнинг кўрсатган хизматлари ҳажми.

Рухсат берувчи ҳужжатларга эга бўлган (рўйхатдан ўтган) ва рухсат берувчи ҳужжатларга эга бўлмаган (рўйхатдан ўтмаган) жисмоний шахслар бўйича хизматлар ҳажмини баҳолаш, тегишли равишда, қуйидаги формулалар бўйича амалга оширилади:

$$V_{жр} = V_{жрх} * C_{жр};$$

$$V_{жрў} = V_{жрўх} * C_{жрў};$$

бу ерда $V_{жр}$, $V_{жр\dot{}}$ – солиқ органларида рўйхатдан ўтган ва ўлмаган якка тартибдаги тадбиркорларнинг кўрсатган хизматлари ҳажми;

$V_{жхр}$, $V_{жхр\dot{}}$ – кузатув бўйича рухсат берувчи ҳужжатларга эга бўлган ва эга бўлмаган битта тадбиркорга тўғри келадиган ўртача хизматлар ҳажми;

$C_{жр}$, $C_{жр\dot{}}$ – ҳисобот даврида солиқ органларидан рўйхатдан ўтган ва рўйхатдан ўлмаган жисмоний шахслар сони.

$C_{ж}$ – ҳисобот даврида хизмат кўрсатиш фаолияти билан шуғулланувчи жами жисмоний шахслар

$$C_{ж} = \frac{C_{жр}}{W_{жр}} * 100\%$$

$W_{жр}$ – солиқ органлари маълумотлари бўйича ҳисобот давридаги рўйхатдан ўтган жисмоний шахсларнинг улуши,

$$C_{жр\dot{}} = C_{ж} - C_{жр}$$

Юридик шахс ташкил этмаган ҳолдаги жисмоний шахслар томонидан кўрсатилган хизматлар ҳажми ва хизмат кўрсатувчи жисмоний шахслар сонини ҳисоблаш (танланма кузатув маълумотлари бўйича) намунаси услубий низомнинг 5-иловасида келтирилган.

21. Якка тартибдаги тадбиркорлар бўйича умумий хизматлар ҳажми хизмат (фаолият) турлари бўйича маълумотларнинг йиғиндиси сифатида аниқланади.

22. Йирик тижорат корхоналари, нотижорат ташкилотлар, қишлоқ хўжалиги корхоналари, фермер хўжалиқларини қўшган ҳолда, ҳамда кичик корхона ва микрофирмалар бўйича давлат статистика ҳисоботларига асосида, йил давомида тугатилганлар кичик бизнес субъектларининг хизматлар соҳасидаги фаолиятини ва хизмат кўрсатиш билан шуғулланувчи жисмоний шахслар фаолиятини баҳолаш асосида йилда бир мартаба кўрсатилган хизматлар ҳажми тўғрисида аниқлаштирилган маълумот шакллантирилади.

3. Ишлаб чиқарилган (кўрсатилган) хизматлар ҳажми индексини жорий ва таққослама нархларда аниқлаш

23. Хизматлар ҳажми динамикасини таҳлил қилиш тизимида индекс усули асосий усул ҳисобланади.

Хизматлар ҳажми динамикасини аниқлаш учун иккита индекс қўлланилади:

хизматларнинг қиймат ҳажми индекси (жорий нархларда);

хизматларнинг физик ҳажми индекси (таққослама нархларда).

24. Жорий нархларда хизматларнинг қиймат ҳажми индекси, ҳисобот давридаги (ёки таққосланаётган бошқа даврдаги) хизматлар ҳажми йиғиндисини базис даврдаги хизматлар ҳажми йиғиндисига нисбати сифатида қуйидаги формула бўйича аниқланади:

$$I_{кх} = \frac{V_{хд}}{V_{бп}} * 100,$$

бу ерда $I_{кх}$ – жорий нархларда хизматларнинг қиймат ҳажми индекси;

$V_{хд}$ – ҳисобот даврида кўрсатилган хизматлар ҳажми йиғиндиси;

$V_{бд}$ – базис даврида кўрсатилган хизматлар ҳажми йиғиндиси.

Жорий нархларда хизматларнинг қиймат ҳажми индекси, хизматлар ҳажмини иккита омил ҳисобига ўзгаришини ифодалайди – нархлар ўзгариши ва кўрсатилган хизматлар миқдорининг ўзгариши.

25. Ишлаб чиқарилган (кўрсатилган) хизматлар ҳажми ўзгаришининг миқдорий хусусиятларини хизматларнинг физик ҳажми индекси кўрсатиб беради.

Хизматларнинг физик ҳажми индексини ҳисоблаш учун, ҳисобот ва базис даврларининг **таққослама** нархлардаги хизматлар ҳажмлари солиштирилади (одатда базис даврдаги нархлар бўйича).

Ҳисобот даврининг таққослама нархлардаги хизматлар ҳажми, базис даври нархларида куйидаги формула бўйича ҳисобланади:

$$V_{хтн} = \frac{V_{хд}}{I} * 100,$$

бу ерда $V_{хтн}$ – ҳисобот даврининг таққослама нархлардаги хизматлар ҳажми йиғинидиси;

I – хизматлар бўйича нарх ва тарифлар индекси.

Умумий хизматлар ҳажмини базис даври нархлари бўйича қайта ҳисоблаш учун, хизматларнинг алоҳида турлари бўйича нархлар ва тарифлар индексларидан келиб чиққан ҳолда ҳисобланган, хизматларнинг нарх ва тарифлар йиғма индексидан (дефлятор) фойдаланилади.

26. Хизматларнинг ҳар ойлик физик ҳажми индексларини ҳисоблашда, йил бошидан маълум давр учун ўтган йилнинг тегишли даврига нисбатан алоҳида хизмат турларига нархлар ва тарифлар индексларидан фойдаланилади.

Жорий ва таққослама нархлардаги ишлаб чиқарилган (кўрсатилган) хизматлар ҳажми индексини ҳисоблаш намунаси услубий низомнинг 6-иловасида келтирилган.

4. Иқтисодий фаолият турлари бўйича хизматларнинг статистик ҳисобининг ўзига хос хусусиятлари

27. Иқтисодий фаолият турлари бўйича хизматларнинг статистик ҳисоби Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2016 йил 26 февралдаги “2016-2020 йилларда хизматлар соҳасини ривожлантириш дастури тўғрисида”ги 55-сонли қарорига мувофиқ юритилади.

Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатиш соҳасини ривожлантириш дастурининг асосий мақсадли параметрлари ҳисобланган иқтисодий фаолият турлари бўйича хизматлар рўйхати юқорида келтирилган Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси қарорига мувофиқ 7-иловада келтирилган.

5. Қишлоқ жойларида ишлаб чиқарилган (кўрсатилган) хизматларни аниқлашнинг ўзига хос хусусиятлари

28. Шаҳар ва қишлоқ жойларида кўрсатилган хизматлар ҳажми бўйича статистик маълумотларни шакллантиришда, статистика органлари томонидан, “Ўзбекистон Республикасида маъмурий-ҳудудий тузилиш масалаларини ҳал этиш тартиби тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонунига мувофиқ, шаҳарлар, шаҳарчалар, овулларни тузиш, тугатиш, чегараларини ўзгартириш, шунингдек аҳоли пунктларини шаҳарлар ва шаҳарчалар туркумига киритиш масалалари бўйича давлат ҳокимияти органларининг эълон қилинган қарорларидан фойдаланилади.

29. Ушбу услубий Низомнинг 30-бандида кўрсатилган хизматлардан ташқари барча хизмат турлари, хизмат кўрсатувчи объектларнинг жойлашган жойи бўйича аниқланади.

Республика, вилоят ва туман бўйсунувидаги шаҳарлар, шунингдек шаҳарчаларда жойлашган стационар объектлар томонидан кўрсатилган хизматлар шаҳар жойларига тегишли хизматлар ҳисобланади, овуллар, қишлоқлар, қишлоқ маҳаллалари, қишлоқ жойларидаги яқка тартибдаги қурилишлар асосида барпо этилаётган массивларда ва шу каби жойларда жойлашган объектлар томонидан кўрсатилган хизматлар – қишлоқ жойларига тегишли ҳисобланади.

30. Қишлоқ жойларида кўрсатилган автомобиль транспорти, алоқа, савдо-хизматлари ҳажмлари тўғрисида тўлиқ ва сифатли маълумотларни шакллантириш учун қуйидаги тушунчалардан фойдаланиш тавсия этилади:

Қишлоқ жойларидаги автомобиль транспорти хизматлари – бу шаҳарлар ва шаҳарчалардан қишлоқ ва овуллар ҳудудига қатновчи транспорт воситалари томонидан юклар ва йўловчиларни ташиш бўйича хизматлар ҳажми бўлиб, улар қишлоқ жойларида амалга оширилган хизматлар ҳажмига кўшилади.

қишлоқ жойларидаги автомобиль транспорти хизматлари шаҳар атрофи ва шаҳарлараро қатновлар бўйича юклар ва йўловчиларни ташишни ўз ичига олади.

шаҳар атрофи ташувларига, шаҳар ва шаҳарчалар чегаралари ҳудудидан эллик километр масофагача узоқликка амалга ошириладиган ташувлар киради.

шаҳарлараро ташувларга, шаҳар ва шаҳарчалар чегаралари ҳудудидан эллик километрдан кўпроқ масофага ҳамда босиб ўтиладиган йўлнинг узунлигидан қатъий назар Ўзбекистон Республикасининг икки ва ундан ортиқ вилоятлари ҳудудида амалга ошириладиган ташувлар киради.

Қишлоқ жойларидаги алоқа хизматлари, телекоммуникация хизматларидан фойдаланувчи абонентнинг почта манзили бўйича аниқланади.

Абонент – бу оператор ёки провайдер билан телекоммуникация хизматларини (мобил ва телефон алоқаси, маълумотлар узатиш тармоғи ва бошқалар) кўрсатиш бўйича шартнома тузган жисмоний ёки юридик шахс ҳисобланади.

Шаҳар жойларда жойлашган, лекин қишлоқ жойларида савдо объектларига эга бўлган савдо ташкилотлари хизматлари ушбу савдо объектлари бўйича алоҳида ажратиб кўрсатилади.

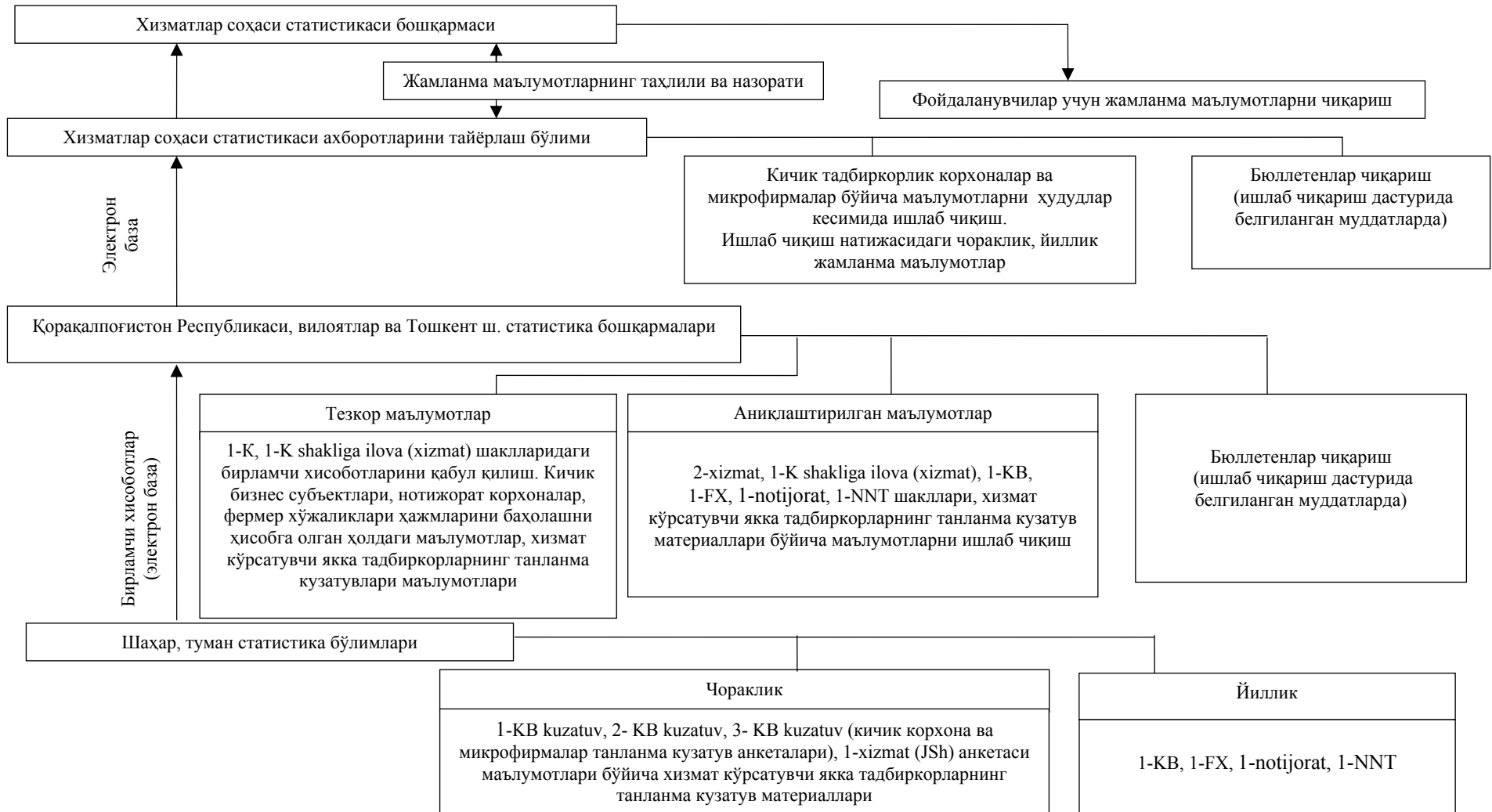

Фойдаланилган адабиётлар рўйхати

1. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2016 йил 26 февралдаги “2016-2020 йилларда хизмат кўрсатиш соҳасини ривожлантириш дастури тўғрисида”ги 55-сон қарори.
2. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2011 йил 7 январдаги “Хусусий тадбиркорлар юридик шахс ташкил этмасдан шуғулланиши мумкин бўлган фаолият турлари рўйхатини тасдиқлаш тўғрисида”ги 6-сон қарори.
3. Ўзбекистон Республикаси Давлат статистика қўмитасининг 2015 йил 22 апрелдаги “Кичик бизнес субъектларининг танланма кузатувини ташкил этиш ва ўтказиш бўйича услубий қоидаларни тасдиқлаш тўғрисида”ги 7-сон қарори.
4. Ўзбекистон Республикаси фаолият турлари бўйича маҳсулотларнинг (товарлар, ишлар, хизматларнинг) статистик таснифлагичи (МСТ), “Ўзстандарт” Агентлигининг 19.01.2015 й. 05-612-сон қарори билан тасдиқланган ва жорий этилган, Тошкент 2015 й.
5. Пояснения к Модельному статистическому классификатору продукции (товаров и услуг) (СКП-2), Статкомитет СНГ, Москва 2013 г.
6. Система национальных счетов 2008/КЕС, МВФ, ОЭСР, ООН, ВБ/Нью-Йорк 2009г.

**Ишлаб чиқарилган (кўрсатилган), шу жумладан қишлоқ жойларида
кўрсатилган хизматларнинг статистик ҳисоби бўйича услубий низомга
1-ИЛОВА**

Кўрсатилган хизматлар умумий ҳажмини ташкил этилиш тўғрисидаги схемаси

Ишлаб чиқарилган (кўрсатилган), шу жумладан қишлоқ
жойларида кўрсатилган хизматларнинг статистик ҳисоби
бўйича услубий низомга
2-ИЛОВА

**2015 йил 2-чорак учун фаолияти тугатилган кичик корхона ва микрофирмалар томонидан
кўрсатилган хизматлар ҳажмларини ҳисоблаш намунаси**

Шартли мисол

	Амалдаги нархлардаги кўрсатилган хизматлар ҳажми, млрд.сўм
$V_{то}$ - 2015 йили фаолияти тугатилган кичик бизнес субъектларининг 2014 йил учун кўрсатган хизматлари ҳажми	328,5
$V_{кб о}$ - ўтган йили кичик тадбиркорлик субъектлари томонидан кўрсатилган хизматларнинг умумий ҳажми	14 470,4
$V_{кб п ч}$ - жами тўпламга жорий этилган 1-КВ kuzatuv шакли, 2- КВ kuzatuv шаклини п чоракдаги танланма кузатув маълумотлари	2 320,8
$V_{т п ч}$ – жорий йил п-чоракда фаолияти тугатилган кичик корхона субъектлари томонидан кўрсатилган хизматлари ҳажми	$53,9 = [328,5 : (14 470,4 - 328,5)] \times 2 320,8$

Ишлаб чиқарилган (кўрсатилган), шу жумладан қишлоқ
жойларида кўрсатилган хизматларнинг статистик ҳисоби
бўйича услубий низомга
3-ИЛОВА

**2015 йил 2-чорак учун кичик корхона ва микрофирмалар томонидан кўрсатилган
хизматлар ҳажмини аниқлашда тўғрилаш коэффициентини ҳисоблашнинг шартли намунаси**

	Кичик корхона ва микрофирмалар томонидан кўрсатилган хизматлар ҳажмини 2-чоракда 1-чоракка нисбатан ўзгариши				2015 йил 1 чоракда 1-КВ kuzatuv шаклида хизмат кўрсатган кичик корхона ва микрофирмалар сони		Яқин уч ойда фаолияти яхшиланиш истикболига эга бўлган кичик корхона ва микрофирмалар улуши	Тўғрилаш коэффициенти
	2014 й.	2013 й.	2012 й.	Кўрсатилган хизматлар ҳажми ўзгаришининг ўртача геометрик қиймати	жами	Шу жумладан: яқин уч ойда фаолияти яхшиланиш истикболига эга бўлганлар		
Жами	115,3	114,1	113,5	114,3	6037	5937	0,98 = 5937 :6037	1,12=114,3:100x 0,98

Ишлаб чиқарилган (кўрсатилган), шу жумладан қишлоқ жойларида
кўрсатилган хизматларнинг статистик ҳисоби бўйича услубий низомга
4-ИЛОВА

**2015 йил 2 чорак учун кичик корхона ва микрофирмаларнинг иқтисодий фаолият турлари бўйича
кўрсатилган хизматларнинг чораклик ҳажмини ҳисоблашнинг шартли намунаси**

	2014 йил учун кичик корхона ва микрофирмаларнинг иқтисодий фаолият турлари бўйича кўрсатган хизматлари ҳажми, %да	Кичик корхона ва микрофирмалар тўғрисидаги маълумот, (1-КВ kuzatuv шакли)			Жорий йилда янги ташкил топган кичик корхона ва микрофирмаларнинг тўплами бўйича хизматлар ҳажми (2-КВ kuzatuv шакли)	млн. сўм 2015 йил 2-чорак учун кичик корхона ва микрофирмаларнинг жами кўрсатилган хизматлари ҳажми, тўғрилаш коэффициенти ҳисобга олган ҳолда
		кичик корхона ва микрофирмаларнинг тўплами бўйича кўрсатилган хизматлар ҳажми	тўғрилаш коэффициенти	кўрсатилган хизматларнинг аниқлаштирилган ҳажми (тўғрилаш коэффициенти ҳисобга олган ҳолда)		
А	1	2	3	4	5	6
Услуги - всего	100	2 305 828,1	1,12	2 582 527,5	14 986,7	2 597 514,2
Алоқа ва ахборотлаштириш хизматлари	1,4			36 155,4	199,9	36 355,3
Молиявий хизматлар	3			77 475,8		77 475,8
Транспорт хизматлари	12,2			315 068,3	723,1	315 791,4
шу жумладан, автотранспорт хизматлари	1,6			41 320,4	597,1	41 917,5
Яшаш ва овқатланиш бўйича хизматлар	1,5			38 737,9		38 737,9
Савдо хизматлари	38,3			989 108,0	2 822,7	991 930,7
Кўчмас мулк билан боғлиқ хизматлар	2,2			56 815,6	155,0	56 970,6
Таълим соҳасидаги хизматлар	0,4			10 330,1		10 330,1
Соғлиқни сақлаш соҳасидаги хизматлар	1,2			30 990,3		30 990,3
Ижара ва прокат хизматлари	1,2			30 990,3		30 990,3
Компьютер ва маиший товарларни таъмирлаш бўйича хизматлар	15,4			397 709,2	809,0	398 518,2
Шахсий хизматлар	2,7			69 728,2	51,4	69 779,6
Меъморчилик, муҳандислик изланишлари, техник синовлар ва таҳлил соҳасидаги хизматлар	0,4			10 330,1		10 330,1
Бошқа хизматлар	20,1			519 088,02	10 225,60	529 313,6

Ишлаб чиқарилган (кўрсатилган), шу жумладан қишлоқ жойларида кўрсатилган хизматларнинг статистик ҳисоби бўйича услубий низомга 5-ИЛОВА

2015 йил 2 чорак чун юридик мақомга эга бўлмасдан хизмат кўрсатаётган жисмоний шахслар сонини ҳисоблашнинг шартли намунаси (танланма кузатув маълумотларига кўра)

киши

Хизмат тури номи	Рўйхатдан ўтган жисмоний шахслар сони, Сжр	Кузатув ўтказилган жисмоний шахслар сони			Рухсатномага эга бўлганларни жами кузатилганлардаги улуши %, $W_{жр}$	Жисмоний шахсларнинг ҳисобланган сони	
		Жами	Рухсатномага эга бўлган	Рухсатномага эга бўлмаган		Жами, Сж	Шу жумладан, рўйхатдан ўтмаганлар, Сжрў
А	1	2	3	4	5	6	7
	16573	7356	4821	2535	$65,5 = 4821/7356 * 100$	$25302 = 16573/65,5 * 100$	$8729 = 25302 - 16573$

2015 йил 2 чорак чун юридик мақомга эга бўлмаган жисмоний шахслар томонидан кўрсатилган хизматлар ҳажмини ҳисоблашнинг шартли намунаси

Хизмат тури номи	Кузатув маълумотларига асосан ўртача бир ойлик кўрсатилган хизматлар ҳажми, минг сўмда	Шу жумладан		Кузатув маълумотларига асосан 1 кишига тўғри келувчи ўртача бир ойлик кўрсатилган хизматлар ҳажми, минг сўмда	Шу жумладан		Кузатув маълумотларига асосан жисмоний шахслар томонидан кўрсатилган бир ойлик хизматлар ҳажмини баҳолаш, минг сўмда	Шу жумладан	
		Рухсатномага эга бўлган	Рухсатномага эга бўлмаган		Рухсатномага эга бўлган, $V_{жр}$	Рухсатномага эга бўлмаган, $V_{жрў}$		Рухсатномага эга бўлган, $V_{жр} = V_{жр} * Сжр$	Рухсатномага эга бўлмаган, $V_{жрў} = V_{жрў} * Сжрў$
А	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	10181434,3	8190719,4	1990714,9	$1384,099 = 10181434,3 / 7356$	$1698,967 = 8190719,4 / 4821$	$785,292 = 1990714,9 / 2535$	$35011794,0 = 28156980,1 + 6854813,9$	$28156980,1 = 1698,967 * 16573$	$6854813,9 = 785,292 * 8729$

Ишлаб чиқарилган (кўрсатилган), шу жумладан қишлоқ
жойларида кўрсатилган хизматларнинг статистик ҳисоби
бўйича услубий низомга
6-ИЛОВА

**Ишлаб чиқарилган (кўрсатилган) хизматлар ҳажм индексларини жорий
ва таққослама нархларда аниқлашнинг шартли намунаси**

Кўрсаткичлар номи	Ҳисоб
$V_{\text{хд}}$ – ҳисобот даврида кўрсатилган хизматлар ҳажми, млрд.сўм	23936,7
$V_{\text{бд}}$ – базис даврида кўрсатилган хизматлар ҳажми, млрд.сўм	20417,5
$I_{\text{кх}}$ – жорий нархларда хизматлар қиймат ҳажми индекси	$117,2 = \frac{23936,7}{20417,5}$
I – хизматлар бўйича нарх ва тарифлар индекси	104,4
$V_{\text{хтн}}$ – ҳисобот даврдаги хизматларни таққослама нархлардаги ҳажми	$22927,9 = \frac{23936,7}{104,4} * 100$
$I_{\text{тк}}$ – таққослама нархларда хизматлар ҳажмини қиймат индекси	$112,3 = \frac{22927,9}{20417,5}$

Ишлаб чиқарилган (кўрсатилган), шу жумладан қишлоқ
жойларида кўрсатилган хизматларнинг статистик ҳисоби
бўйича услубий низомга
7-ИЛОВА

**2012-2016 йилларда хизмат кўрсатиш
соҳасини ривожлантириш дастурининг асосий мақсадли
параметрлари ҳисобланган хизматлар
РЎЙХАТИ**

1. Алоқа ва ахборотлаштириш хизматлари.
2. Молиявий хизматлар.
3. Транспорт хизматлари.
- 3.1 шу жумладан, автотранспорт хизматлари.
4. Яшаш ва овқатланиш бўйича хизматлар.
5. Савдо хизматлари.
6. Кўчмас мулк билан боғлиқ хизматлар.
7. Таълим соҳасидаги хизматлар.
8. Соғлиқни сақлаш соҳасидаги хизматлар.
9. Ижара ва прокат хизматлари.
10. Компьютер ва маиший товарларни таъмирлаш бўйича хизматлар.
11. Шахсий хизматлар.
12. Меъморчилик, муҳандислик изланишлари, техник
синовлар ва таҳлил соҳасидаги хизматлар.
13. Бошқа хизматлар.